

31. júl 2023 Hodnotenie prognózy vybraných nedaňových príjmov za rok 2022 Kolektív IFP

Skutočný výnos vybraných nedaňových príjmov za rok 2022 je o 44 mil. eur vyšší oproti prognóze zo septembra 2021. Najväčší nárast je pri príjmoch z emisných kvót, primárne z dôvodu zmeny metodiky. Naopak najväčší výpadok zaznamenali príjmy Národnej diaľničnej spoločnosti pre slabší výber z mýta nákladnej dopravy. V prípade odvodu z hazardných hier výber prekonal očakávania na rok 2022 o 11 mil. eur. Hlavným dôvodom bol dynamický vývoj hrania v online kasínach. Príjmy z dividend boli do veľkej miery v súlade s rozpočtom.

Podobne ako pri daňovo-odvodových príjmoch, tak aj pri vybraných nedaňových príjmoch hodnotíme na základe Štatútu Výboru pre daňové prognózy¹, ako veľmi sa líšili skutočné nedaňové príjmy oproti prognóze. Výborom sú aktuálne schvaľované prognózy príjmov z dividend, emisných kvót, administratívnych poplatkov Národnej diaľničnej spoločnosti a z odvodu z hazardných hier.

Prognóza na rok 2022 bola schválená Výborom v septembri 2021 v celkovej sume 1 139 mil. eur. Skutočný výnos je v objeme 1 184 mil. eur.

Tabuľka 1: Vyhodnotenie vybraných nedaňových príjmov za rok 2022 (ESA2010, v mil. eur)

	prognóza september 2021	skutočnosť júl 2022	rozdiel (v mil.)	rozdiel (v %)
Dividendy	330	326	-5	-1,4
príjem štátneho rozpočtu	322	316	-7	-2,1
príjem obcí	8	10	2	25,4
NDS	344	318	-26	-7,5
Poplatok za obchodovanie s emisnými kvótami	212	276	64	30,0
Z odvodov z hazardných hier	253	264	11	4,5
príjem štátneho rozpočtu	236	252	16	6,7
príjem obcí	17	12	-4	-27,2
Celkom	1139	1184	44	3,9

Hodnotenie prognózy príjmov z dividend

Prognóza príjmu ESA dividend bola nižšia o 5 mil. eur v porovnaní s prognózou v septembri 2021 (Tabuľka 2). Rozdiely plynuli poväčšine zo zmien pomerov medzi ESA dividendami a superdividendami² v dôsledku rozdielov vo výsledkoch hospodárenia, keďže suma hotovostných dividend sa nezmenila³. Skupina SPP bola krátko po septembrovej prognóze predmetom úpravy na základe nových informácií a odhad ESA dividend bol znížený o 41 mil. eur. Ostatné hospodárske subjekty celkovo vyplatili o 6 mil. eur menej

¹ https://www.mfsr.sk/files/archiv/95/Statut_prijmy_vydavky_2023_06.pdf

² ESA dividendy sú vyplácané z bežného zisku zatiaľ čo superdividendy sú časť vyplatená nad rámec bežného zisku. Rozdiel medzi ESA dividendami a superdividendami je detailnejšie popísaný v manuáli <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/manualy/26-rozsirovanie-vyborov-ii-hazard-dividendy-starobne-dochodky.html>

³ Hotovostné dividendy sú tvorené súčtom ESA dividend a superdividend.

na dividendách ako bolo očakávané.

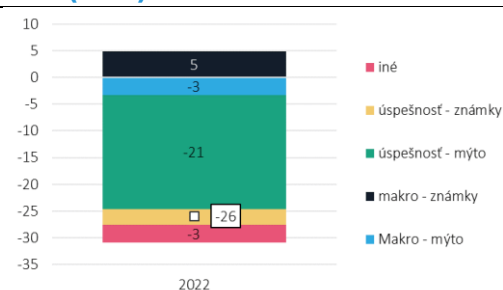
Tabuľka 2: Vyhodnotenie príjmov z dividend za rok 2022 (ESA2010, v mil. eur)

skupina/ subjekt	prognóza september 2021	skutočnosť júl 2022	rozdiel (v mil.)	rozdiel (v %)
SPP	173	165	-8	-4,6
energetiky spolu, z toho	136	143	7	5,1
ZSE	45	45	0	0,0
SSE	75	75	0	0,0
VSE	16	23	7	42,6
ostatné subjekty spolu	14	8	-6	-41,7
Celkom (štátny rozpočet)	322	316	-7	-2,1
obce	8	10	2	25,4

Hodnotenie prognózy administratívnych príjmov Národnej diaľničnej spoločnosti (NDS)

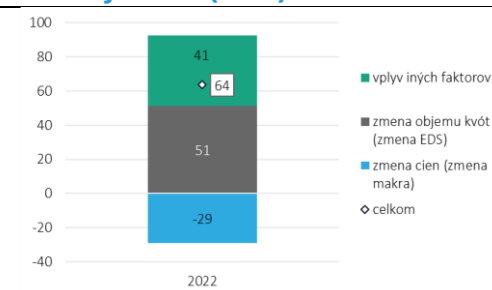
Príjmy NDS v roku 2022 boli nižšie o 26 mil. eur oproti schválnemu rozpočtu (Graf 1). Primárnym dôvodom poklesu bol nižší výber z mýta. Prognóza v rozpočte očakávala rýchlejší rast príjmov z mýta po pandémie ako reakcia na postupné sa rozbiehanie ekonomiky. Výnosy z mýta v roku 2022 tak zostali takmer nezmenené na úrovni predchádzajúceho roka (medziročný rast bol 1,1%). Výnos z diaľničných známok bol v súlade s prognózou v rozpočte. Nad rámec uvedeného sa od prognózy, ktorá bola použitá v rozpočte, menila aj metodika prognózovania príjmov NDS. Tá zohľadnila nové dáta a zaviedla samostatné prognózovanie výnosov z diaľničných známok a mýta.⁴

Graf 1: Vplyv faktorov na rozdiel pri skutočných a prognózovaných príjmoch NDS (v mil.)

Zdroj: IFP, MFSR

Graf 2: Vplyv faktorov na rozdiel pri skutočných a prognózovaných príjmoch z emisných kvót (v mil.)

Zdroj: IFP, MFSR

Hodnotenie prognózy príjmov z emisných kvót

Príjmy z emisných kvót presiahli očakávania v rozpočte o 64 mil. eur (Graf 2). V spätnom vyhodnotení relatívne významnej odchýlky (30 %) ročnej prognózy oproti rozpočtovaným údajom zohrávajú rolu 3 faktory: zmena objemu aukcionovaných kvót a zmena metodiky, ktoré boli dôvodom navýšenia skutočných príjmov. Rolu zohrala aj volatilita ceny, tentokrát ťahajúca skutočné príjmy z ETS nadol (o 29 mil. eur). Nárast objemu obchodovaných kvót sa cez zvýšenú ponuku na trhu čiastočne premietol do mierne zníženej jednotkovej ceny za kvótu. Rozdiel 41 mil. eur pripisovaný metodickým zmenám v spôsobe zaznamenávania aktuálneho príjmu vznikol po tom, čo sa spotrebované (odovzdávané) kvóty začali v priebehu roka 2022 oceňovať aktuálnou tržnou cenou, namiesto priemernej historickej ceny za kvótu, ktorá bola prirodzene nižšia než cena na

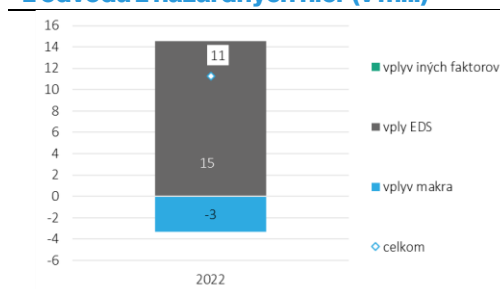
⁴ <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/manualy/24-rozsirovanie-vyborov-nds-emisne-kvoty-vybrane-vydavky.html>

trhu⁵. V súčasnosti platí, že za aktuálny príjem v roku t je označovaný hotovostný príjem z aukcionovaných kvót v roku t-1.⁶

Hodnotenie prognózy príjmov z odvodu z hazardných hier

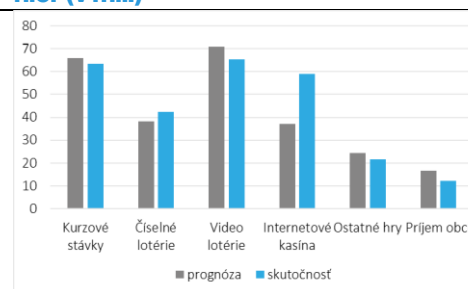
Vyhodnotenie prognózy príjmov z odvodu z hazardných hier⁷ na rok 2022 ukazuje, že za podhodnotenými očakávaniami stojí hlavne odchýlka plnenia pri odvode z internetových kasín (grafy 3 a 4). Masívny presun a prílev nových hráčov do internetových kasín od roku 2020 spôsobil, že pre potreby prognózy sa tento typ hry vyčlenil z ostatných hier a prognózuje sa samostatne. Ide o novú položku, kde vzhľadom na jej minimálny výnos pred rokom 2020, neexistuje ešte vhodná makroekonomická báza. To je aj hlavný dôvod, prečo na tejto položke vznikajú najväčšie odchýlky od prognózy. Výnos z internetových kasín je zatiaľ naviazaný na vývoj vkladov v kurzových stávkach. Drvivá väčšina obrátok stávk sa realizuje online, pričom marketingové a reklamné aktivity na stránkach kurzových stávk silno promovujú aj internetové kasína. Predpokladáme, že takéto ciele reklamy spôsobuje, že hráči v kurzových stávkach vo veľkej miere hrajú aj v online kasinách.

Graf 3: Vplyv faktorov na rozdiel pri skutočných a prognózovaných príjmoch z odvodu z hazardných hier (v mil.)

Zdroj: IFP, MFSR

Graf 4: Porovnanie prognózy a skutočnosti podľa typu hazardných hier (v mil.)

Zdroj: IFP, MFSR

Porovnanie prognóz jednotlivých členov Výboru

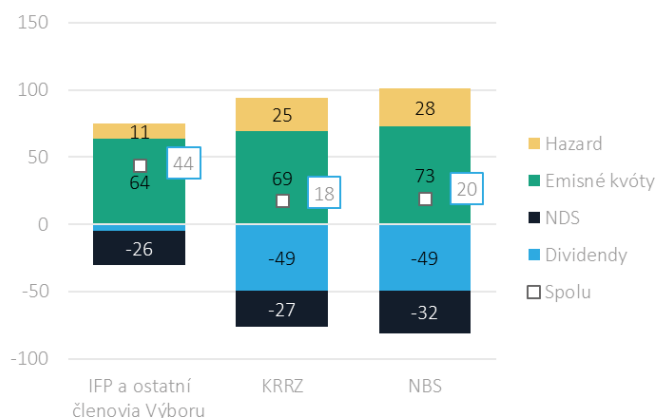
Členovia Výboru taktiež prognózovali výnosy z nedaňových príjmov. Väčšina členov Výboru sa plne stotožnila s odhadom IFP pri prognóze (ČSOB, SLSP, TB, UniCredit, Infostat, VÚB), a preto ich vyhodnotenie je totožné s vyhodnotením odhadu IFP. Vlastnú prognózu mali len dvaja členovia Výboru (NBS a KRRZ). Uvedené celkové rozdiely tvoria 2 až 4 % z prognózovaných príjmov.

⁵ Jednak kvôli započítavaniu aj bezplatne získaných kvót, ale aj sledovaniu dlhého časového obdobia; predstavovala akúsi cenu „živých“ kvót vydelených počtom „živých“ kvót.

⁶ EDPS WG_2022 MGDD_Written consultations_ETS_25 05 2022.pdf

⁷ Metodika prognózovania je zverejnená na web stránke <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/manualy/26-rozsirovanie-vyborov-ii-hazard-dividendy-starobne-dochodky.html>

Graf 5: Odchýlky prognózy od skutočnosti nedaňových príjmov jednotlivých členov výboru (v mil.)

Zdroj: IFP

Všetci členovia mali podhodnotené očakávania z príjmov z emisných kvót a hazardných hier. A naopak, všetci nadhodnotili príjmy z dividend a príjmy NDS.

Zdrojové dáta sú dostupné na [UložiskoIFP](#)

Materiál prezentuje názory autora a Inštitútu finančnej politiky, ktoré nemusia nevyhnutne odzrkadľovať oficiálne názory Ministerstva financií SR. Cieľom publikovania komentárov Inštitútu finančnej politiky (IFP) je podnecovať a zlepšovať odbornú a verejnú diskusiu na aktuálne ekonomické témy. Citácie textu by sa preto mali odkazovať na IFP (a nie MF SR), ako autora týchto názorov.